

***SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ PLACÓWKI
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ
W CZERWIONCE-LESZCZYNACH
ZA 2015 ROK***

1. Podstawa prawna na podstawie której funkcjonuje Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Czerwionce-Leszczynach:

Placówka działa na podstawie następujących przepisów:

- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającej rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawy - Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli
- Zmiany w systemie pieczy zastępczej wywołane zmianą ustawy o samorządzie gminnym i niektórych innych ustaw.

Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza jest Placówką typu socjalizacyjnego.

Socjalizacja to proces (oraz rezultat tego procesu) nabywania przez jednostkę systemu wartości, norm oraz wzorów zachowań, obowiązujących w danej zbiorowości. Socjalizacja trwa przez całe życie człowieka. Największą rolę na tym etapie odgrywają jego rodzice, później także wychowawcy i rówieśnicy oraz instytucje.

Na drodze socjalizacji człowiek uczy się podstaw interakcji społecznych, poznaje społeczne normy postępowania, wartości, nabywa umiejętności posługiwania się przedmiotami i kształtuje swoją osobowość.

Pełniona przez jednostkę rola społeczna wyznacza jej pozycję w strukturze grupy, określa jej uprawnienia nadane przez grupę i czynniki zabezpieczenia tych uprawnień oraz obowiązki, jakie musi ona wypełnić.

2. Realizacja zadań statutowych

Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Czerwionce - Leszczynach realizuje zadania z zakresu:

- opieki całodobowej i opieki doraźnej
- diagnozy psychologiczno-pedagogicznej

Placówka zapewnia dziecku:

- 1). całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne,
- 2). realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku,
- 3). umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej,
- 4). podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- 5). zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych,
- 6). obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi,
- 7). zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

W Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej dzieci traktowane są podmiotowo, pracownicy szanują godność i wartość osobową podopiecznych. W ramach codziennej pracy opiekuńczo-wychowawczej stwarzane są sytuacje umożliwiające dzieciom samodzielne podejmowanie decyzji, możliwość dokonywania wyborów, przyjmowania i dawania pomocy, wyrażania własnej opinii, wyrażania myśli i emocji w warunkach bezpiecznych. W Placówce dzieci są wychowywane w poczuciu tolerancji, poprzez wyeliminowanie złych wzorców i stworzenie lepszych warunków do nauki, pracy i rozwoju.

Dążymy do rozwijania kompetencji komunikacyjnych, autonomicznych poprzez uwzględnienie w pracy wychowawczej treningu umiejętności niewerbalnych, unikanie oceniania dziecka, rozwój inteligencji wielorakiej. Głównym założeniem Placówki jest przygotowanie dziecka do dorosłego i samodzielnego życia oraz poprawa sytuacji rodzinnej.

W Placówce umieszczane są dzieci wymagające szczególnej opieki, mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Przyczyny umieszczenia w placówce są zróżnicowane, począwszy od ubóstwa rodziców, poprzez niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego i problemów dotyczących uzależnienia rodziców naturalnych. Do placówki opiekuńczo-wychowawczej dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, posiadający miejsce w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

3. Dane ilościowe dotyczące pobytu dzieci w Placówce w 2015 r.

Całodobowy pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy – do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, umieszczenia w innej formie opieki zastępczej lub odpowiedniej placówce czy też ośrodka. W 2015r. Placówkę opuściło 13 wychowanków, w tym:

- 5 wychowanków powróciło do domu rodzinnego
- 3 wychowanków usamodzielniało się
- 2 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinnej formie opieki zastępczej
- 1 wychowanek umieszczony w rodzinie adopcyjnej
- 2 wychowanków zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Działalność i praca wychowawcza placówki

Od stycznia 2015r do grudnia 2015r. wychowankowie realizowali obowiązek szkolny w następujących szkołach:

- w Czerwionce-Leszczynach
 - Szkoła Podstawowa w Palowicach – 6 wychowanków
 - Szkoła Podstawowa nr 3 w Czerwionce-Leszczynach – 1 wychowanka
 - Zespół Szkół nr 2, gimnazjum nr 3 w Czerwionce-Leszczynach – 1 wychowanka
 - Zespół Szkół nr 3, gimnazjum nr 4 w Czerwionce-Leszczynach – 1 wychowanka
 - Zespół Szkół nr 4, Szkoła Podstawowa w Czerwionce-Leszczynach – 1 wychowanek, gimnazjum nr 5 – 3 wychowanków
 - Zespół Szkół nr 5 w Bełku , Szkoła Podstawowa, 1 wychowanek, gimnazjum – 5 wychowanków
 - Zespół Szkół Specjalnych im. Weroniki Sherborne w Czerwionce-Leszczynach – 3 wychowanków
 - Zespół Szkół w Czerwionce – Leszczynach – 8 wychowanków
- w Ornontowicach
 - Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Ornontowicach – 1 wychowanka
- w Gliwicach
 - Ochotniczy Hufiec Pracy – 1 wychowanka
- w Raciborzu
 - Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy dla Nieśłyszących i Słabosłyszących – 1 wychowanek
- w Katowicach
 - Zespół Szkolno Przedszkolny dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących –

1 wychowanek

7 wychowanków realizowało obowiązek szkolny w ramach Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, 1 wychowanka w ramach Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego oraz 1 wychowanek kontynuuje edukację w ramach Katolickiego Ośrodka Terapii i Wychowania Anastasis w Strychach.

Konsultacje w poradniach specjalistycznych, szpitalach

- Każdy z wychowanków ma dostęp do podstawowej opieki medycznej świadczonej przez lekarza pierwszego kontaktu - pediatrę. Konsultowani są według potrzeb w poradniach specjalistycznych, przede wszystkim:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego;
- Poradnia Chirurgiczna;
- Poradnia Stomatologiczna;
- Poradnia Dermatologiczna;
- Poradnia Okulistyczna;
- Poradnia Laryngologiczna;
- Poradnia Ginekologiczna;
- Poradnia Urologiczna.

Pobyty w szpitalach są zgodne z wskazaniem lekarza pierwszego kontaktu. Umieszczenie wychowanków w szpitalach psychiatrycznych oraz zakładach pielęgnacyjno - psychiatrycznych jest zgodne ze wskazaniem lekarza psychiatry oraz na podstawie postanowienia Sądu. Umieszczenie w tychże Placówkach spowodowane było bezpośrednim zagrożeniem zdrowia własnego wychowanka oraz pozostałych podopiecznych.

Wychowankowie konsultowani byli również w miarę potrzeb w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czerwionce-Leszczynach. W wyniku obniżonych możliwości intelektualnych, specyficznych trudności w nauce, a także nieharmonijnego rozwoju poradnia wskazuje dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka. W wyniku zaburzonego procesu socjalizacji i zagrożenia niedostosowaniem społecznym na wniosek opiekuna prawnego Poradnia kieruje do Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii. Ponadto wychowankowie korzystali z pomocy psychologicznej i pedagogicznej, a także doradcy zawodowego, który wskazywał

odpowiednie drogi dalszego rozwoju.

Wychowankowie korzystali również ze spotkań konsultacyjnych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rybniku.

Problemy wychowawcze:

Rodzina jest fundamentalnym i podstawowym środowiskiem wychowawczym każdego dziecka. Zaspokaja potrzeby biologiczne, emocjonalne i społeczne na każdym etapie rozwoju.

Dysfunkcjonalność rodzin biologicznych, zaniedbania środowiskowe oraz społeczne są podstawową przyczyną trudności wychowawczych wśród wychowanków przebywających w Placówce. Główną dysfunkcją jest nie przestrzeganie norm i zasad zawartych w regulaminie, a także powielanie zachowań które nie są akceptowane społecznie. Negatywizm wobec obowiązku szkolnego, wagary oraz ucieczki z pojedynczych lekcji, a także brak szacunku wobec nauczycieli stają się kolejną problematyką w pracy z dzieckiem w Placówce.

Wiele nawyków oraz nieprawidłowych wzorców utrwalonych zostało w wyniku toku procesu wychowawczego w domu rodzinnym, z tego też powodu wychowankowie mają często kłopot z przystosowaniem się do nowych warunków życia panujących w Placówce. Kradzieże, stosowanie przemocy, niszczenie mienia Placówki, brak szacunku wobec osób dorosłych, a także nieadekwatne reagowanie na sytuacje trudne to podstawowe a zarazem główne aspekty, które podlegają długotrwałej i specjalistycznej współpracy pracowników Placówki, celem udzielenia pomocy oraz wsparcia w procesie eliminowania nieadekwatnych zachowań. Zachowania ryzykowne stają się kolejną i coraz częstszą problematyką z którą spotyka się dzisiejsza młodzież trafiająca do Placówki.

Kolejną problematyką są krótkotrwałe oraz długotrwałe ucieczki z Placówki.

Sytuacja prawna

Wszyscy wychowankowie mają uregulowaną sytuację prawną, zostali skierowani do placówki na podstawie postanowień Sądu Rejonowego w Rybniku, Tychach, Żorach lub Wodzisławiu Śląskim.

Praca z rodziną

W Placówce prowadzona była praca socjalna z rodzinami wychowanków

przebywających w Placówce. Praca ta prowadzona była w terenie, w domach rodzinnych wychowanków oraz na terenie Placówki. Do podstawowych działań należała pomoc w zdobyciu zatrudnienia, pozyskaniu nowych kwalifikacji zawodowych, a także pozyskania mieszkania. Starano się również aktywizować rodziców wychowanków do podejmowania wyzwań, kursów, udziału w stażach które proponowane były przez Urzędy Pracy. Kolejnym wyznacznikiem pracy z rodziną była pomoc w trudnej sytuacji finansowej poprzez uzyskanie zasiłku z pomocy społecznej. Poprzez przedsięwzięcie szeregu działań starano się również o urlopowanie dzieci do domu rodzinnego. Prowadzone były również działania w kierunku zawiązania rodzin zastępczych, poprzez skrócenie pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pomoc obejmowała również szereg działań w pomocy dotyczącej składanie wniosków mieszkaniowych, odwołań, pism urzędowych oraz sądowych, wniosków o urlopowanie dzieci, a także wniosków o powrót do domu rodzinnego, czynny udział w rozprawach sądowych dotyczących wychowanków. Pomagano rodzicom w samodzielnym pisaniu niezbędnej korespondencji urzędowej.

Zakres pracy socjalnej obejmował współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Urzędami Pracy.

Praca socjalna polegała również na metodzie niezapowiedzianych wizyt, monitorowano aktualne warunki bytowej funkcjonowanie rodzin podczas urlopowania wychowanków do domu rodzinnego.

Do sukcesów w pracy z rodziną zalicza się podniesienie kompetencji społecznych rodzin i ich usamodzielnienie w stopniu, który pozwolił wrócić kilkorgu dzieciom do domów rodzinnych; umieszczenie kilku dzieci w rodzinach zastępczych, co skróciło do minimum pobyt dzieci w placówce.

Sukcesem jest również dobrze funkcjonująca współpraca z wychowawcami w obu mieszkaniach rodzinkowych w Czuchowie i Palowicach, co pozwala jednocześnie załatwić kilka spraw na raz, ograniczając koszty transportu i czas ich załatwienia do niezbędnego minimum.

Udział w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych

Na terenie Placówki wszyscy wychowankowie objęci są wsparciem psychologa oraz pedagoga. Do głównych zadań specjalistów należy przede wszystkim wsparcie wychowanków w sytuacjach trudnych. Zajęcia prowadzone przez psychologa ukierunkowane są głównie na kompetencje społeczne oraz radzenia sobie z własnymi

emocjami.

Wychowankowie objęci są również pomocą pedagoga w celu wyrównywania braków edukacyjnych, nadrabiania zaległości z bieżącego materiału szkolnego.

W ramach zajęć specjalistycznych grupowych prowadzonych przez psychologa i pedagoga wychowankowie brali udział w zajęciach z zakresu profilaktyki uzależnień oraz poprawy kompetencji społecznych.

W miarę potrzeb wychowankowie kierowani są na zajęcia terapeutyczne prowadzone w ramach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Zgodnie z zaleceniami Poradni, wychowankowie uczęszczają w szkole na dodatkowe zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, które korygują i utrwalają materiał.

Zrealizowano również projekt *Z Ekologią na Ty*, którego celem było podniesienie świadomości ekologicznej wychowanków Placówki min. poprzez zdobycie i pogłębienie wiedzy dotyczącej ekologii i ochrony środowiska oraz poznanie metod walki ze śmieciami ich segregacji, a także zagospodarowania odpadów przydatnych do ponownego wykorzystania lub ich przetworzenia. Wydatki na ten cel wyniosły 10.000,-zł w ramach, których m.in. została zakupiona odzież i obuwie dla wychowanków.

Współpraca z instytucjami i organizacjami

W ramach swojej działalności placówka współpracowała z następującymi instytucjami i organizacjami:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sądy Rejonowe ze względu na miejscowość zamieszkania opiekunów prawnych,
- kuratorzy zawodowi i społeczni
- Policja
- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne zależnie od miejscowości w jakiej dziecko uczęszcza do szkoły
- Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze
- Rodzinne Ośrodki Diagnostyczno-Konsultacyjne
- Szkoły

Wycieczki organizowane przez PPOW

W celu zorganizowania czasu wolnego wychowanków oraz dostarczenia walorów poznawczych, kształtowania kultury oraz aktywnego wypoczynku wychowankowie

uczestniczyli w następujących wyjazdach i wycieczkach:

- Wycieczka do Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie;
- Obóz w Wapienicy;
- Wycieczka do Wesołego Miasteczka i ZOO w Chorzowie;
- Kręgielnia;
- Kilkakrotne wyjazdy do kina i teatru;
- X turniej piłki nożnej „Razem Raźniej Ursa Cup 2015”;
- Wyjazd do Ośrodka Szkoleniowego dla Psów „Boksery niczyje”;
- Wyjazd do Parku Linowego w Ustroniu;
- Studium filmów rysunkowych;
- Wyjazd w Pieniny;
- Wyjazd na mecz piłki siatkowej organizowanej przez nauczyciela wychowania fizycznego ze Szkoły Podstawowej w Palowicach;
- Palmiarnia w Gliwicach;
- Wyjazd w Pieniny;
- Wyjazdy w góry.

Ponadto Placówka jako jedna z sześciu została wybrana do akcji „Złombol 2015”.

Dzieci, Dyrekcja oraz kadra pedagogiczna spotkali się z przedstawicielami akcji w celu przedstawienia swoich oczekiwań, co zaowocowało wypracowaniem wspólnej listy prezentów dla podopiecznych Placówki.

„*Akcja Złombol*” to inicjatywa ludzi dobrego serca, którzy pogodzili swoją pasję i miłość do starych samochodów. Złombolowcy swoją działalność opierają na organizowaniu wyjazdów starymi samochodami. W ramach niej wprowadzili możliwość wykupienia fragmentu samochodu (powierzchni reklamowej), na którym nowy nabywca może coś napisać, umieścić logo firmy, a nawet przykleić zdjęcie. Jest to kreatywny sposób na pozyskanie środków finansowych, które z kolei zostają wykorzystane na zakup wymarzonych prezentów dla podopiecznych Placówek, wytypowanych w każdej kolejnej edycji akcji.

4 lutego bieżącego roku nastąpiła wyczekiwana chwila przekazania wymarzonych

prezentów. Dyrekcji, pracownikom oraz dzieciakom z PPO-W w Czerwionce – Leszczynach towarzyszył Wicestarosta powiatu rybnickiego Pan dr Marek Profaska, w którego obecności zostały przekazane wszystkie dary o łącznej wartości **55 303,08 zł**. Wychowankowie otrzymali m in. paczki ze słodyczami, zestaw X-Box One, gitarę elektryczną, telewizory, lodówki, piłki, stół do ping-ponga, piłkarzyki, szczoteczki elektryczne, mikrofalówki i inny sprzęt gospodarstwa domowego oraz inne. W podziękowaniu za cudowne prezenty dzieci przygotowały dla kierowców własnoręcznie wykonane breloczki. Uroczyste spotkanie uświetniły pączki w związku z przypadającym w tym dniu tłustym czwartkiem.

Natomiast w czerwcu i grudniu 2015 roku zaprzyjaźnieni motocykliści odwiedzili Powiatową Placówkę Opiekuńczo Wychowawczą - mieszkanie rodzinkowe w Czuchowie i Palowicach. Zaprosiliśmy naszych „Hanysów” na kawę i ciastko w Czuchowie, a w Palowicach zorganizowaliśmy grilla. W trakcie spotkań panowie i panie opowiadali o swoich trasach i swoich przygodach w grupie „Hanys Riders” .

Finansowanie placówki i wykonanie budżetu

Przyznane środki budżetowe w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Czerwionce-Leszczynach przez Starostwo Powiatowe w Rybniku w roku 2015 wyniosły z ubezpieczeniem zdrowotnym wychowanków **1. 294.007,97 zł**.

Wykonane wydatki były zaplanowane i wydawane zgodnie z przyjętym planem i przedkładanymi sprawozdaniami finansowymi do Starostwa Powiatowego w Rybniku, Wydział Finansowo-Budżetowy. W 2015r. wydano kwotę **1.289.295,63 zł**.

1. Wyżywienie wychowanków w roku 2015 r. wyniosło 65.632,99 zł.
2. Wydatki w kwocie 10.000 zł. przeznaczone zostały na zakup odzieży dla wychowanków, tj. odzieży sezonowej, butów, kurtek na zimę.
3. Zakup podręczników do szkół wyniósł 3.290,45 zł.
4. Kwota 94.011,61 zł . została przeznaczona na zakup artykułów przemysłowych (farby, kleje, artykuły sanitarne), materiały i wyposażenie, artykuły szkolne i biurowe, środki czystości oraz paliwo (benzyna).
5. Wynagrodzenie pracowników wraz z ze składkami ZUS oraz dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wyniosło 942.616,28 zł.
6. Placówka otrzymała od sponsorów kwotę 6.245,13 zł., za którą został sfinansowany wypoczynek letni wychowanków.
7. Na sumę 73.000,07 zł . wyniosły opłaty za internaty, dojazdy wychowanków do

internatów, opłaty za pobyt w MOS, wypoczynek zimowy i letni dla wychowanków oraz usługi świadczone na rzecz Placówki.

8. Szkolenia pracowników na kwotę 5.961,40 zł.

9. Kwota 5.999,61 zł. to ryczałt samochodowy oraz delegacje służbowe. Delegacje dla pracowników dotyczyły dojazdów na szkolenia, do lekarzy z dziećmi, do sądów, do domów rodzinnych na wywiady środowisko, a także do szkół.

10. Kwota 991,00 zł przeznaczona była na badania okresowe pracowników oraz wychowanków.

11. Kwota 17.732,61 zł. to fundusz socjalny dla pracowników. Fundusz socjalny zagospodarowany został dla pracowników zgodnie z przyjętym Regulaminem.

12. Na zakup lekarstw dla wychowanków została przeznaczona kwota 5.149,27 zł.

13. Opłaty za energię elektryczną, energię cieplną, wodę oraz gaz do samochodu służbowego wyniosły 38.517,79 zł.

Z przedstawionych analiz przyznanych środków budżetowych wynika, że pokryły one wszystkie niezbędne potrzeby naszych wychowanków.

Remonty w 2015r.

W 2015 r. w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Czerwionce-Leszczynach były prowadzone następujące remonty oraz zakupiono sprzęty:

1. Malowanie i modernizacja biura specjalistów oraz wyposażenie biura,
2. Pomalowanie pokoi dzieci,
3. Pomalowanie jadalni,
4. Pomalowanie salonów,
5. Wymiana brodzików w łazienkach,
6. Wymiana paneli prysznicowych,
7. Zakup mebli kuchennych w mieszkaniu rodzinkowym w Czuchowie.
8. Zakup szaf metalowych,
9. Zakup 2 kompletów wypoczynkowych do salonu w mieszkaniach rodzinkowych,
10. Zakup komputera,
11. Zakup drukarki laserowej

Przewidywane potrzeby Powiatowej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Czerwionce-Leszczynach.

1. Odmalowanie pomieszczeń zniszczonych w mieszkaniach rodzinkowych,

2. Zakup mebli kuchennych do mieszkania rodzinkowego w Palowicach,
3. Zakup stołu i krzesel,
4. Zakup szaf do pokoi dzieci w mieszkaniu rodzinkowym w Palowicach,
5. Wymiana drzwi,
6. Zakup wykładziny dywanowej do mieszkania rodzinkowego w Czuchowie,
7. Zakup kserokopiarki.